

Nr 26.*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omreglering av vissa prästerliga pensioner.*

Genom en den 4 april 1952 dagtecknad proposition, nr 196, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad föredragande departementschefen förorddat meddela bestämmelser angående omreglering av vissa utgående prästerliga pensioner.

I propositionen framhålles till en början att det statliga löne- och pensionssystemet numera tillämpas å prästerna. Vidare erinras bl. a. om att år 1947 i anslutning till omreglering av äldre pensioner till f. d. statsanställda m. fl. (SFS 657/1947) genomfördes en provisorisk nyreglering av utgående pensioner till präster och deras efterlevande (se bl. a. SFS 664/1947 och 488/1951).

Föredragande departementschefen, statsrådet Lingman, har därefter anfört.

»Sedan prästerna — såsom inledningsvis har framhållits — den 1 januari 1952 har inordnats under det statliga löne- och pensionssystemet, synes tiden nu vara inne att fullfölja den förbättring av utgående prästerliga pensioner, som påbörjades genom 1947 års provisoriska nyreglering av dessa pensioner, och således ersätta detta provisorium med mera definitiva bestämmelser. Härvid bör de grunder för omreglering av pension, som finnes angivna i den förenämnda för f. d. statstjänstemän gällande kungörelsen den 30 juni 1947, nr 657, komma i tillämpning. Sålunda bör till riktpunkt för höjningen av de nyreglerade prästerliga pensionerna i princip tagas de pensionsunderlag, som den 1 juli 1947 gällde för de för prästerna numera tillämpade lönegraderna. Vad beträffar domprostarna torde dock omreglering böra ske med utgångspunkt från underlagen för lönegraden 33, eftersom denna lönegrad är normerande vid beräkning av äldre pensioner för flertalet statliga tjänster, som nu är hänförda till samma lönegrad som domprostbefattningarna. För annan biskop än ärkebiskop bör vidare alltjämt de före 1951 års chefslönerevision gällande underlagen för lönegraden 19 på löneplanen nr 2 vara normerande. Där de särskilda prästtjänsterna nu har blivit hänförda till två eller flera lönegrader, bör den lägsta av dessa lönegrader väljas såsom pensionsgrundande lönegrad. Även i övriga hänseenden torde grunderna i omregleringskungörelsen 1947: 657 i huvudsak böra följas. I sådana fall, där på grund av speciella äldre prästerliga förmå-

ner (nåddårsrätt m. m.) endast teknisk omreglering eller eljest särreglering har ägt rum, bör det ankomma på Kungl. Maj:t att, med beaktande av tidigare följda omregleringsprinciper, avgöra huruvida jämkning må ske i samband med den nu avsedda pensionsförbättringen. I enlighet med vad nu har sagts bör sålunda omreglerad prästpension beräknas med utgångspunkt från de den 1 juli 1947 gällande underlagen för följande lönegrader, nämligen för ärkebiskop Co 20, annan biskop Co 19, domprost Ca 33, annan kyrkoherde Ca 27, komminister Ca 25, kyrko-, stifts- eller kontraktsadjunkt Ce 24 samt pastoratsadjunkt Ce 20.

Kostnaderna för de sålunda för prästerna ifrågasatta pensionsförbättringarna, som har beräknats uppgå till sammanlagt 750 000 kronor, torde, i likhet med kostnaderna för 1947 års provisoriska nyreglering av prästpensionerna, böra bestridas ur kyrkofonden.

Prästerlig befattningshavare, som har valt att inte övergå på det för prästerna nu gällande nya löne- och pensionssystemet, torde skäligen böra för sig och sina efterlevande även vara utesluten från här avsedda pensionsförbättringar. Utbyte mot omreglerad pension (emeritilön och familjepension) bör för dem alltjämt ske genom endast teknisk omreglering, i överensstämmelse med vad redan har stadgats i 1 § 1 mom. kungörelsen den 30 november 1951 (nr 782) med övergångsbestämmelser i anledning av upphävandet av vissa författningar angående prästerskapets löne- och pensionsförhållanden.

Omregleringen synes böra genomföras fr. o. m. den 1 juli 1952.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 13 maj 1952.

På tredje lagutskottets vägnar:

ÅKE HOLMBÄCK.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Holmbäck, Carl Eriksson, Nils A. Larsson, Albert Hermansson, Lars Andersson, Eskilsson, Lindahl och Ivar Nilzon;

från andra kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Stjärne, Ericsson i Sörsjön, Andersson i Dunker, Holm, Åhman, Johansson i Torp och Nilsson i Bästekille.